

Motion till riksdagen 2012/13:Sf328

av **Helén Pettersson i Umeå m.fl. (S)**

Kvinnor och sjukförsäkringen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förändringar i sjukförsäkringen.

Motivering

Fyrtioåriga kvinnor med psykiska besvär och/eller värk i rygg, axlar och nacke är de största förlorarna i det nya sjukförsäkringssystemet. Det visade sig när riksdagens utredningstjänst gjorde en jämställdhetsanalys över det nya sjukförsäkringssystemet.

I utredningen framkommer att hela 65 procent av dem som under året mist sin sjukpenning är kvinnor. Det kan konstateras att 65 procent av de personer som uppburit förlängd sjukpenning, och som från och med den 1 januari 2011 flyttades över till Arbetsförmedlingen, är kvinnor. Skillnaden mellan män och kvinnor är som störst i gruppen 30–39 år.

Av dem som förlorar sin tidsbegränsade sjukersättning, det som förut kallades tidsbegränsad sjukpension, är skillnaden mellan kvinnor och män än större: 70 procent är kvinnor och 30 procent är män. Skillnaden är störst i åldersgruppen 40–44 år. Fyrtioåriga kvinnor med psykiska besvär och/eller värk i rygg, axlar och nacke är alltså de som är de största förlorarna i Moderaternas nya sjukförsäkringssystem.

Sjukförsäkringssystemet måste utvecklas och förbättras så att de fyrkantiga tidsgränserna för rätten till sjukpenning ses över och möjliggör individuella bedömningar av rätten till ersättning. För att stärka den individuella bedömningen bör också den automatiska prövningen mot hela arbetsmarknaden efter 180 dagars sjukskrivning ses över.

Det är viktigt att människor prövas mot ett för individen lämpligt arbete på en verklig arbetsmarknad samt får det stöd som krävs för att klara omställ-

Fel! Okänt namn på

ningen till ett nytt arbete, inklusive trygg försörjning under den tid som detta tar.

Sjukförsäkringssystemet bör också ses över så att den som inte bedöms kunna arbeta heltid under vissa förutsättningar ska kunna erbjudas en längre ersättning på deltid. Ersättningen som bör ligga på sjukersättningsnivå ska inte kunna utgå på heltid. En person som har en sjukdom eller en funktionsnedsättning som begränsar arbetsförmågan ska kunna få långvarig ersättning på den övriga andelen av arbetstiden. Den långvariga ersättningen på deltid ska inte omprövas men kunna brytas av den enskilde.

Med anledning av bristerna i dagens sjukförsäkringssystem bör möjligheterna att höja taket i sjukpenningen ses över. För att sjukförsäkringen ska bli rättvis behöver reglerna ses över så att det inte finns några administrativa tidsgränser då den enskilde utförsäkras. Detta med en stärkt prövning för den enskilde där individuella utredningar görs kommer att förbättra sjukförsäkringen.

Vidare skulle en rehabiliteringspenning kunna vara ett alternativ för den som behöver rehabiliteringsinsatser för att komma tillbaka till arbete. Om finansieringen tryggas för en sådan reform bör det satsas statliga resurser i en särskild rehabiliteringsfond. Då får vi en sjukförsäkring som ger människor individuell hjälp och stöd att snabbt komma tillbaka till arbete och ekonomisk trygghet under den tid det tar. För att stärka individens möjligheter till jobb efter den egna förmågan bör förtida pension bara kunna vara ett alternativ för den som är över 58 år, och först när inga åtgärder återstår.

Sjukförsäkringssystemet bör också ses över för att utreda hur den enskilde ska kunna få sjukpenning även under längre tid, då det finns skäl för det. Det finns sjukdomstillstånd, till exempel vissa psykiska sjukdomstillstånd men även andra, där människor under perioder kan behöva få fortsatt sjukskrivning när återkommande prövning kan påverka sjukdomstillståndet negativt.

Stockholm den 4 oktober 2012

Helén Pettersson i Umeå (S)

Ibrahim Baylan (S)

Katarina Köhler (S)

Isak From (S)